

Професійний стандарт

РИБОВОД

*(дата внесення до
Реєстру кваліфікацій)*

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розробником Українським науково-дослідним інститутом продуктивності агропромислового комплексу

Наказ від _____ 2025 року № _____

Професійний стандарт розроблено та затверджено згідно з вимогами статті 4² Кодексу законів про працю України на підставі:

- висновку Національного агентства кваліфікацій від _____ про дотримання під час підготовки проекту професійного стандарту вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373
- висновку репрезентативних всеукраїнських об'єднань професійних спілок на галузевому рівні від _____ року щодо погодження проекту професійного стандарту (у разі коли розробниками не є галузеві ради з питань розроблення професійних стандартів)

I. Назва професійного стандарту

Рибовод

II. Загальні відомості про професійний стандарт

1. Мета діяльності за професією

Організація, забезпечення та контроль штучного розведення, утримання та вирощування об'єктів аквакультури; оцінка якості водного середовища та розвитку кормової бази; видового складу та біологічних особливостей, виробництва кормів, відтворення водних біоресурсів, ведення селекційно-племінної роботи, інтродукції, переселення, акліматизації та реакліматизації гідробіонтів; збереження біорізноманіття та здоров'я гідробіонтів; надання рекреаційних послуг.

2. Назва виду (видів) економічної діяльності, секції, розділу, групи, класу економічної діяльності та їх код згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»

Секція А	Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	Розділ 03	Рибне господарство	Група 03.2	Рибництво (аквакультура)	Клас 03.21	Морське рибництво (аквакультура)
						Клас 03.22	Прісноводне рибництво (аквакультура)

3. Назва (назви) професії (професій) та код (коди) підкласу (підкласів) (групи) професії згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» Рибовод 2213.2

4. Узагальнена назва професії (за потреби)

Рибовод

5. Назви типових посад (за потреби)

Рибовод

6. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій

Рибовод, 6-й рівень НРК.

Рибовод II кваліфікаційної категорії, 7-й рівень НРК.

Рибовод I кваліфікаційної категорії, 7-й рівень НРК.

Провідний рибовод, 7-й рівень НРК.

7. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи

- диплом бакалавра із записом про кваліфікацію «Бакалавр з водних біоресурсів та аквакультури»;

- диплом магістра із записом про кваліфікацію «Магістр з водних біоресурсів та аквакультури»;

- сертифікат про присвоєння професійної кваліфікації «Рибовод II кваліфікаційної категорії», виданий уповноваженим на це законодавством суб'єктом;

- сертифікат про присвоєння професійної кваліфікації «Рибовод I кваліфікаційної категорії», виданий уповноваженим на це законодавством суб'єктом;

- сертифікат про присвоєння професійної кваліфікації «Провідний рибовод», виданий уповноваженим на це законодавством суб'єктом;

- документ (диплом, сертифікат, інший документ), виданий суб'єктом, уповноваженим законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійної або часткової професійної кваліфікації;

- документ (диплом, сертифікат, інший документ), виданий суб'єктом, уповноваженим законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійної або часткової професійної кваліфікації (щодо професійних кваліфікацій, здобутих в інших країнах).

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

1. Здобуття професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Суб'єкти освітньої діяльності
Рибовод	не передбачено професійним стандартом	підготовка на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 207 «Водні біоресурси та аквакультура» або за спеціальністю Н5 «Водні біоресурси та аквакультура» галузі знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»

2. Професійний розвиток

1) з присвоєнням наступної професійної кваліфікації

Назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння/підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Суб'єкти освітньої діяльності
Рибовод II категорії	без вимог до стажу роботи; виконання програм професійного розвитку	підготовка на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю 207 «Водні біоресурси та аквакультура» або за спеціальністю Н5 «Водні біоресурси та аквакультура» галузі знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»
Рибовод I категорії	стаж роботи за професійною кваліфікацією рибовода II категорії – не менше 1 року; виконання програм професійного розвитку	
Провідний рибовод	стаж роботи за професійною кваліфікацією рибовода I категорії не менше 1 року; професійні досягнення; виконання програм професійного розвитку	

2) без присвоєння наступної професійної кваліфікації

для вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації, у тому числі шляхом набуття нових/додаткових навичок/компетентностей:

вдосконалення (підтримання) професійної кваліфікації, у тому числі шляхом набуття нових/додаткових навичок/компетентностей здійснюється під час здобуття професійної кваліфікації та під час присвоєння наступної професійної кваліфікації.

для підвищення професійної кваліфікації:

підвищення кваліфікації здійснюється в Україні та за кордоном (крім держав, що визнані Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом) на підприємствах, у наукових установах, інших юридичних та фізичних осіб-підприємців, що провадять освітню діяльність для дорослих за відповідною спеціальністю. Форми і зміст підвищення кваліфікації мають бути спрямовані на формування компетентностей, що визначені цим стандартом, а також індивідуальним планом (програмою) підвищення кваліфікації. Підвищення кваліфікації згідно з вимогами законодавства не рідше ніж один раз на 5 років.

IV. Аббревіатура, скорочення

Скорочення	Повна назва
ВБР	Водні біологічні ресурси
Інкубцех	Інкубаційний цех, інкубатор для розведення риб
НВРГ	Нерестово-вирощувальне рибне господарство
ПЗ	Програмне забезпечення
Полікультура	Культивування декількох видів риб у одній водоймі
ППР	Планово-попереджувальний ремонт
Рибзавод	Рибоводний завод
РІР	Рослиноїдні риби далекосхідного річкового іхтіокомплексу (білий і строкатий товстолобики, їхні гібриди та білий амур)
СПР	Селекційно-племінна робота
СТРГ	Спеціальне товарне рибне господарство
Форма звітності № 1А-риба (річна)	Звіт респондента, який здійснює виробництво продукції аквакультури
ФП, ЗП, ЗБ, МФ (або ВВР)	Фітопланктон, зоопланктон, зообентос, макрофіти (вища водяна рослинність) як компоненти природних кормових ресурсів водойми
RAS	Рециркуляційна аквакультурна система

IV. Опис трудових функцій

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
А. Організація поточної виробничої діяльності дільниці/підприємства	А1. Здатність контролювати стан обладнання дільниці/підприємства	<p>А1.31. Технічні характеристики рибницького обладнання, контрольних приладів та іншого устаткування</p> <p>А1.32. Умови експлуатації обладнання</p> <p>А1.33. Графік повірок обладнання</p> <p>А1.34. Правила експлуатації гідротехнічних споруд</p> <p>А1.35. Законодавство України у сфері рибного господарства, з охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки</p>	<p>А1.У1. Перевіряти стан рибницького обладнання, контрольних приладів та іншого устаткування відповідно до технічної документації</p> <p>А1.У2. Контролювати умови, за яких експлуатується обладнання відповідно до технічних норм</p> <p>А1.У3. Складати й контролювати графік повірок обладнання</p> <p>А1.У4. Контролювати технічний стан гідротехнічних споруд виконання правил їх експлуатації</p> <p>А1.У5. Дотримуватися норм законодавства у сфері рибного господарства України у виробничій діяльності дільниці/підприємства</p>	<p>А1.К1. Заслуховувати звіт фахівця, відповідального за технічний стан рибницького обладнання, контрольних приладів та іншого устаткування дільниці/підприємства</p> <p>А1.К2. Доводити до підлеглих і вимагати від них звітів щодо дотримання умов експлуатації технологічного обладнання та механізмів</p> <p>А1.К3. Проводити робочі наради з працівниками дільниці/ підприємства щодо дотримання графіка повірок технологічного обладнання та контрольно-вимірювальних приладів дільниці/підприємства</p> <p>А1.К4. Отримувати від підлеглих і надавати керівництву звіти щодо технічного стану гідротехнічних споруд дільниці/підприємства</p> <p>А1.К5. Доводити до підлеглих норми законодавства у сфері рибного господарства, які безпосередньої стосуються їхньої професійної діяльності</p>	<p>А1.В1. Забезпечувати відповідність технічних характеристик рибницького обладнання, контрольних приладів та іншого устаткування дільниці/підприємства технологічним вимогам виробництва продукції аквакультури</p> <p>А1.В2. Забезпечувати умови експлуатації обладнання відповідно до чинних технічних норм</p> <p>А1.В3. Забезпечувати своєчасну підготовку та повірки обладнання</p> <p>А1.В4. Забезпечувати безаварійну експлуатацію гідротехнічних споруд</p> <p>А1.В5. Забезпечувати дотримання норм вітчизняного законодавства у сфері рибного господарства</p>

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	<p>A2. Здатність забезпечувати повне завантаження та ефективне використання виробничих об'єктів, рибницького обладнання та іншого устаткування</p>	<p>A1.31. Технічні характеристики рибницького обладнання, контрольних приладів та іншого устаткування A2.31. Штатний розпис дільниці/ підприємства A2.32. Планові завдання дільниці/ підприємства A2.33. Основи іхтіопатології Міжнародні принципи Гельсінської декларації про гуманне ставлення до тварин A2.34. Технологія виробництва продукції аквакультури A2.35. Норми витрат сировини і матеріалів</p>	<p>A2.У1. Готувати пропозиції керівництву щодо відповідності штатного розпису дільниці/ підприємства виробничим завданням і планам A2.У2. Готувати пропозиції керівництву до планових завдань для дільниці/ підприємства A2.У3. Контролювати дотримання технології виробництва продукції аквакультури на дільниці/ підприємстві A2.У4. Контролювати норми витрат сировини і матеріалів на дільниці/ підприємстві A2.У5. Організовувати роботу колективу працівників дільниці/ підприємства для виконання виробничих завдань</p>	<p>A2.К1. Формувати разом із підлеглими та доповідати керівництву пропозиції щодо необхідності змін у штатному розписі дільниці/ підприємства A.2.К2. Надавати керівництву обґрунтовані пропозиції щодо показників планових завдань A2.К3. Приймати звіти у працівників, відповідальних за первинний контроль якості водного середовища в аквакультурі A2.К4. Приймати звіти робітників щодо дотримання технології виробництва продукції аквакультури на дільниці/ підприємстві A2.К5. Приймати звіти працівників щодо дотримання норм витрат сировини і матеріалів на дільниці/ підприємстві</p>	<p>A1.В1. Забезпечувати відповідність технічних характеристик рибницького обладнання, контрольних приладів та іншого устаткування дільниці/ підприємства технологічним вимогам виробництва продукції аквакультури A2.В1. Забезпечувати відповідність штатного розпису дільниці/ підприємства виробничим завданням і планам A2.В2. Виконувати виробничі показники планових завдань A2.В3. Забезпечувати належний рівень якості водного середовища для об'єктів аквакультури A2.В4. Дотримуватися технології виробництва продукції аквакультури A2.В5. Виконувати норми витрат сировини і матеріалів</p>

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	<p>A3. Здатність організувати проведення селекційно-племінної роботи</p>	<p>A2.32. Планові завдання дільниці/ підприємства A2.34. Технологія виробництва продукції аквакультури A2.35. Норми витрат сировини і матеріалів A3.31. Основи іхтіології та біологічні особливості інших об'єктів аквакультури A3.32. Основи гідрохімії A3.3. Основи гідробіології A3.34. Основи іхтіопатології, Міжнародні принципи Гельсінської декларації про гуманне ставлення до тварин A3.35. Основи селекційно-племінної роботи A3.36. Основи менеджменту та комунікацій у рибогосподарських колективах</p>	<p>A2.У2. Готувати пропозиції керівництву до планових завдань для дільниці/ підприємства A2.У6. Організувати роботу колективу працівників дільниці/підприємства для виконання виробничих завдань A3.У1. Вміти визначати видовий склад та кількісні показники природних і штучних популяцій риб та інших об'єктів аквакультури A3.У2. Вміти визначати та контролювати показники якості водного середовища для об'єктів аквакультури A3.У3. Вміти визначати і управляти рівнем розвитку природної кормової бази для об'єктів аквакультури A3.У4. Оцінювати стан здоров'я та вимагати від підлеглих дотримання умов гуманного поводження з об'єктами аквакультури A3.У5. Бонітувати ремонтний і племінний матеріал. Формувати ремонтні та маточні стада об'єктів аквакультури, не допускаючи погіршення їх племінної цінності</p>	<p>A.2.К2. Надавати керівництву обґрунтування щодо показників планових завдань A3.К1. Приймати звіти у працівників, відповідальних за збір первинних даних щодо показників природних і штучних популяцій риб та інших об'єктів аквакультури A3.К2. Приймати звіти у працівників, відповідальних за первинний контроль якості водного середовища в аквакультурі A3.К3. Приймати звіти у працівників, відповідальних за збір первинних даних щодо рівня розвитку природної кормової бази для об'єктів аквакультури A3.К4. Приймати звіти у підлеглих та доповідати керівництву про стан здоров'я об'єктів аквакультури A3.К5. Приймати звіти підлеглих про виконану роботу із племінним матеріалом об'єктів аквакультури. Доповідати керівництву про результати роботи</p>	<p>A2.В2. Виконувати виробничі показники планових завдань A3.В1. Аналізувати дані щодо видового складу та кількісних показників природних і штучних популяцій об'єктів аквакультури A3.В2. Забезпечувати належний рівень якості водного середовища для об'єктів аквакультури A3.В3. Забезпечувати належний рівень розвитку природної кормової бази для об'єктів аквакультури A3.В4. Забезпечувати належні умови утримання і поводження з об'єктами аквакультури для запобігання захворюванням і понад-нормативним втратам біологічного матеріалу A3.В5. Забезпечувати нормативні показники якості племінних гідробіонтів</p>

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
			Розробляти заходи щодо забезпечення належних умов утримання та годівлі племінного матеріалу об'єктів аквакультури Керувати робітниками, які ведуть племінну роботу A3.У6. Організовувати роботу колективу працівників дільниці/підприємства для виконання виробничих завдань	A3.К6. Давати розпорядження підлеглим і приймати від них звіти про виконання виробничих завдань	A3.В6. Забезпечувати злагоджену роботу колективу працівників дільниці/підприємства для виконання виробничих завдань виробництва продукції аквакультури
	A4. Здатність організовувати рекреаційні заходи у сфері аквакультури	A2.32 Планові завдання дільниці/ підприємства A2.33 Основи іхтіопатології, Міжнародні принципи Гельсінської декларації про гуманне ставлення до тварин A3.36. Основи менеджменту та комунікацій у рибогосподарських колективах A4.31. Нормативно-правові документи у сферах агротуризму, любительського рибальства A4.32. Нормативно-правові вимоги щодо проведення змагань з любительського рибальства, фестивалів, свят, інших рекреаційних заходів на об'єктах аквакультури	A4.У1. Організовувати і контролювати проведення рекреаційних заходів на виробничих об'єктах дільниці /підприємства A4.У2. Дотримуватися особисто і вимагати від підлеглих та користувачів послуг дотримання нормативно-правових вимог і внутрішніх правил щодо проведення рекреаційних заходів на об'єктах аквакультури дільниці/підприємства	A4.К1. Давати розпорядження робітникам дільниці/ підприємства щодо забезпечення та проведення рекреаційних заходів на об'єктах аквакультури. Доповідати керівництву про результати діяльності із надання рекреаційних послуг населенню на об'єктах аквакультури дільниці/підприємства A4.К2. Доводити до підлеглих і користувачів послуг умови і правила проведення рекреаційних заходів	A4.В1. Забезпечувати проведення рекреаційних заходів у сфері аквакультури A4.В2. Забезпечувати дотримання нормативно-правових вимог і внутрішніх правил щодо проведення рекреаційних заходів на об'єктах аквакультури дільниці /підприємства

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	A5 Здатність забезпечити нормативно-правову основу виробничої діяльності у сфері рибного господарства	A5.31. Законодавство України у сфері рибного господарства, з охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки	A5.U1. Дотримуватися норм законодавства у сфері рибного господарства України у виробничій діяльності дільниці/підприємства	A5.K1. Доводити до підлеглих норми законодавства у сфері рибного господарства, які безпосередньо стосуються їхньої професійної діяльності	A5.B1. Забезпечувати дотримання норм вітчизняного законодавства у сфері рибного господарства
<p>Предмети та засоби праці: технологічне обладнання та механізми, спеціалізований рибоводний інвентар та електронні пристрої для бонітування і мічення племінного матеріалу об'єктів аквакультури, засоби комунікації, комп'ютерна техніка, паспорти на технологічне обладнання, механізми та контрольні вимірювальні прилади, довідкова та технологічна література</p>					

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Б. Розроблення графіків робіт та ведення первинної рибоводної документації на дільниці/ підприємстві	Б1. Здатність розробляти графіки робіт	A3.31. Основи іхтіології та біологічні особливості водних біоресурсів A3.32. Основи гідрохімії A3.33. Основи гідробіології A3.34. Основи іхтіопатології, Міжнародні принципи Гельсінської декларації про гуманне ставлення до тварин A3.35. Основи селекційно-племінної роботи A3.36. Основи менеджменту та комунікацій у рибогосподарських колективах A4.32. Нормативно-правові вимоги щодо проведення змагань з любителського рибальства, фестивалів, свят, інших рекреаційних заходів на об'єктах аквакультури Б1.31. Графік ППР Б1.32. Штатний розпис дільниці/ підприємства Б1.33. Графік відпусток працівників	A1.У3. Скласти й контролювати графік повірок обладнання Б1.У1. Скласти графіки ППР Б1.У2. Аналізувати кадрову діяльність та ефективність використання персоналу дільниці/ підприємства для виконання виробничих завдань Б1У3. Скласти графік відпусток працівників з урахуванням забезпечення безперебійної роботи дільниці /підприємства. Б1.У4. Скласти та надавати завдання працівникам дільниці/ підприємства з урахуванням їхньої кваліфікації і особистих здібностей та із дотриманням вимог трудового законодавства Б1.У5. Впроваджувати та застосовувати комп'ютерні програми та комп'ютерні технології під час складання графіків робіт та для ведення первинної рибоводної документації	A1.К3. Проводити робочі наради з працівниками дільниці/ підприємства щодо дотримання графіка повірок технологічного обладнання та контрольно-вимірювальних приладів дільниці/підприємства Б1.К1. Збирати дані щодо стану виробничого обладнання від працівників дільниці підприємства Б1.К2. Заслуховувати звіти підлеглих щодо результатів виконання поставлених завдань. Доводити керівництву результати аналізу ефективності використання персоналу дільниці /підприємства Б1.К3. Ставити виробничі завдання підлеглим з урахуванням графіка відпусток та потреби безумовного виконання плану виробництва продукції Б1.К.4. Сприяти прояву виробничої ініціативи у працівників дільниці /підприємства шляхом навчання їх прогресивним методам роботи і впровадження заохочувальних заходів Б1.К5. Сприяти залученню фахівців з ІТ-технологій до розроблення комп'ютерних програм з планування робіт і ведення первинної рибоводної документації	A1.В3. Готувати своєчасно повірки обладнання Б1.В1. Дотримуватися графіків ППР Б1.В2. Розподіляти працівників дільниці /підприємства по робочих місцях для виконання виробничих завдань, у тому числі – за дефіциту кадрів Б1.В3. Виконувати виробничі завдання дільниці /підприємства дотримуватися графіка планових відпусток працівників Б1.В4. Впроваджувати заходи заохочення та стягнення до працівників дільниці /підприємства за результатами їх виробничої діяльності Б1.В5. Забезпечувати диджиталізацію та інноваційний розвиток дільниці/підприємства

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
		Б1.34. Основи трудового законодавства Б1.35. Комп'ютерні програми та комп'ютерні технології			
	Б2. Здатність вести первинну документацію на дільниці /підприємстві	Б2.31. Форми первинної документації суб'єктів рибного господарства в галузі аквакультури Б2.32. Облік продукції аквакультури Б2.33. Перелік та контактні дані контрольних органів, плани перевірок	Б2.У1. Заповнювати форми первинної документації суб'єктів рибного господарства в галузі аквакультури Б2.У2. Організувати та контролювати облік продукції аквакультур Б2.У3. Брати участь у підготовці дільниці/ підприємства до планових перевірок, контролювати стан готовності дільниці/ підприємства до планових та позапланових перевірок	Б2.К1. Передавати заповнені форми первинної документації до бухгалтерії підприємства Б2.К2. Контролювати виконання плану виробництва та передпродажного збереження продукції аквакультури Б2.К3. Представляти інтереси дільниці/підприємства під час перевірок контрольних органів Надавати керівництву звіти щодо готовності дільниці/підприємства до планових та позапланових перевірок та про результати самих перевірок	Б2.В1. Заповнювати форми первинної документації відповідно до вимог ДСТУ Б2.В2. Правильно вести облік аквакультури відповідно до законодавства та інших нормативних документів Б2.В3. Надавати контрольним органам необхідну документацію та доступ до об'єктів перевірки
Предмети та засоби праці: засоби комунікації, комп'ютерна техніка, програмне забезпечення, доступ до мережі Інтернет, бланки форм первинного рибоводного обліку та звітності, довідкова технологічна та юридична література					

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
В. Встановлення працівникам дільниці/ підприємства виробничих завдань	В1. Здатність організувати робочі наради дільниці/ підприємства	A3.36. Основи менеджменту та комунікацій у рибогосподарських колективах V1.31. Застосування Інтернет-платформ для дистанційної роботи (Zoom, MOODLE, Google Meet, Teams та ін.), а також соціальних мереж і комунікацій	A2.У6. Організувати роботу колективу працівників дільниці/підприємства для виконання виробничих завдань V1.У1. Вміти використовувати Інтернет-платформи, соціальні мережі і комунікації для онлайн-спілкування за умов проведення роботи у дистанційному режимі	A2.К6. Давати розпорядження підлеглим і приймати від них звіти про виконання виробничих завдань V1.К1. Використовувати Інтернет-платформи, соціальні мережі і комунікації щоб ставити виробничі завдання, отримувати звіти підлеглих і доповідати керівництву дільниці /підприємства	A2.В6. Забезпечувати злагоджену роботу колективу працівників дільниці/підприємства для виконання виробничих завдань виробництва продукції аквакультури V1.В1. Управляти виробничою діяльністю дільниці/підприємства і виконувати планові завдання у дистанційному режимі
	В2. Здатність визначати черговість виконання виробничих завдань	A1.31. Технічні характеристики рибницького обладнання, контрольних приладів та іншого устаткування A1.32. Умови експлуатації обладнання A1.33. Графік повірок обладнання A2.32. Планові завдання дільниці/ підприємства	V2.У1. Складати плани виробничої діяльності і технологічні карти відповідно до планових і поточних завдань дільниці /підприємства	V2.К1. Ставити підлеглим виробничі завдання. Звітувати керівництву про підготовку виробничих планів дільниці /підприємства	V2.В1. Виконувати виробничі завдання відповідно до планів робіт та технологічних карт

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	В3. Здатність контролювати виконання виробничих завдань	В3.31. Планові показники діяльності дільниці/ підприємства В3.32. Економіка праці	В3.У1. Контролювати хід виконання виробничих завдань В3.У2. Виконувати економічні розрахунки щодо технічних нововведень, зміни технології тощо	В3.К1. Приймати звіти працівників дільниці/підприємства щодо виконання поточних завдань та стану обладнання	В3.В1. Контролювати виконання підлеглими виробничих завдань
	В4. Здатність скласти звіти з виконання виробничих завдань	В4.31. Форми звітності	В4.У1. Скласти проміжні та кінцеві звіти за результатами виконання виробничих завдань	В4.К1. Доповідати керівництву щодо виробничих показників, які містяться у звітах	В4.В1. Скласти і надавати керівництву звіти з виконання виробничих завдань
Предмети та засоби праці: довідкова та юридична література, комп'ютерна техніка та засоби зв'язку, програмне забезпечення, доступ до мережі Інтернет, бланки форм первинного рибоводного обліку і звітності					

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Г. Контроль дотримання технології виробництва продукції аквакультури на ділянці/ підприємстві	Г1. Здатність організувати і контролювати дотримання технології виробництва продукції аквакультури	<p>A3.31. Основи іхтіології та біологічні особливості інших об'єктів аквакультури</p> <p>A3.32. Основи гідрохімії</p> <p>A3.33. Основи гідробіології</p> <p>A3.34. Основи іхтіопатології, Міжнародні принципи Гельсінської декларації про гуманне ставлення до тварин</p> <p>A3.35. Основи селекційно-племінної роботи</p> <p>A3.36. Основи менеджменту та комунікацій у рибогосподарських колективах</p>	<p>A3.У1. Вміти визначати видовий склад та кількісні показники природних і штучних популяцій риб та інших об'єктів аквакультури</p> <p>A3.У2. Вміти визначати та контролювати показники якості водного середовища для об'єктів аквакультури</p> <p>A3.У3. Вміти визначати і управляти рівнем розвитку природної кормової бази для об'єктів аквакультури</p> <p>A3.У4. Оцінювати стан здоров'я та вимагати від підлеглих дотримання умов гуманного поводження з об'єктами аквакультури</p> <p>A3.У5. Бонітувати ремонтний і племінний матеріал. Формувати ремонтні та маточні стада об'єктів аквакультури, не допускаючи погіршення їх племінної цінності</p> <p>Розробляти заходи щодо забезпечення належних умов утримання та годівлі племінного матеріалу об'єктів аквакультури.</p> <p>Здійснювати керівництво робітниками, які виконують племінну роботу</p> <p>A3.У6. Організувати роботу колективу працівників ділянки/підприємства для виконання виробничих завдань</p>	<p>A3.К1. Приймати звіти у працівників, відповідальних за збір первинних даних щодо показників природних і штучних популяцій риб та інших об'єктів аквакультури</p> <p>A3.К2. Приймати звіти у працівників, відповідальних за первинний контроль якості водного середовища в аквакультурі</p> <p>A3.К3. Приймати звіти у працівників, відповідальних за збір первинних даних щодо рівня розвитку природної кормової бази для об'єктів аквакультури</p> <p>A3.К4. Приймати звіти у підлеглих та доповідати керівництву про стан здоров'я об'єктів аквакультури</p> <p>A3.К5. Приймати звіти підлеглих про виконану роботу із племінним матеріалом об'єктів аквакультури, доповідати керівництву про результати роботи</p> <p>A3.К6. Давати розпорядження підлеглим і приймати від них звіти про виконання виробничих завдань</p>	<p>A3.В1. Аналізувати дані щодо видового складу та кількісних показників природних і штучних популяцій об'єктів аквакультури</p> <p>A3.В2. Забезпечувати належний рівень якості водного середовища для об'єктів аквакультури</p> <p>A3.В3. Забезпечувати належний рівень розвитку природної кормової бази для об'єктів аквакультури</p> <p>A3.В4. Забезпечувати належні умови утримання і поводження з об'єктами аквакультури для запобігання захворюванням і понаднормативним втратам біологічного матеріалу</p> <p>A3.В5. Забезпечувати нормативні показники якості племінних гідробіонтів</p> <p>A3.В6. Забезпечувати злагоджену роботу колективу працівників ділянки/підприємства для виконання виробничих завдань виробництва продукції аквакультури</p>

Трудові функції	Компететності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Г2. Здатність організувати ремонтні роботи	A1.31. Технічні характеристики рибницького обладнання, контрольних приладів та іншого устаткування A1.32. Умови експлуатації обладнання A1.33. Графік перевірок обладнання A1.34. Правила експлуатації гідротехнічних споруд Б1.31. Графік ППР Г2.31. Порядок прийняття та здавання ремонтних робіт	Г2.У1. Організувати ремонтні роботи та контролювати хід їх виконання	Г2.К1. Приймати ремонтні роботи у ремонтній служби. Здавати ремонтні роботи керівнику виробничого підрозділу підприємства	Г2.В1. Виконувати ремонтні роботи відповідно до термінів та обсягів
	Г3. Здатність обирати доцільне технологічне обладнання	A1.31. Технічні характеристики рибницького обладнання, контрольних приладів та іншого устаткування A1.32. Умови експлуатації обладнання A2.32. Планові завдання дільниці/ підприємства Г3.31. Правила підбору технологічного обладнання	Г3.У1. Визначати потребу у технологічному обладнанні для забезпечення виробничого процесу на дільниці/підприємстві	Г3.К1. Готувати для керівника дільниці /підприємства обґрунтовані замовлення на придбання необхідного технологічного обладнання. Комунікувати з постачальниками обладнання	Г3.В1. Забезпечувати технологічно та економічно обґрунтоване оснащення дільниці /підприємства технологічним обладнанням для виконання виробничих завдань
Предмети та засоби праці: каталоги технологічного обладнання та устаткування, технічні паспорти на обладнання та правила його експлуатації, нормативна документація щодо біотехнологічних процесів та нормативів, довідкова література з ремонту обладнання, комп'ютерна техніка та засоби зв'язку					

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/ Навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Д. Проведення лікувально-профілактичних заходів в аквакультурі	Д1. Здатність проводити лікувально-профілактичні заходи в аквакультурі	<p>A1.31. Технічні характеристики рибницького обладнання, контрольних приладів та іншого устаткування</p> <p>A1.32. Умови експлуатації обладнання</p> <p>A3.34. Основи іхтіопатології</p> <p>Міжнародні принципи Гельсінської декларації про гуманне ставлення до тварин</p> <p>A3.36. Основи менеджменту та комунікацій у рибогосподарських колективах</p> <p>Д1.31. Нормативні документи, технологічні інструкції та внутрішні правила щодо проведення лікувально-профілактичних заходів в аквакультурі</p>	<p>Д1.У1. Організувати і контролювати проведення лікувально-профілактичних заходів під час виробництва продукції аквакультури на дільниці/ підприємстві</p>	<p>Д1.К1. Давати розпорядження підлеглим і готувати звіти керівництву щодо проведення лікувально-профілактичних заходів в аквакультурі на дільниці/ підприємстві</p>	<p>Д1.В1. Забезпечувати своєчасне й ефективне проведення лікувально-профілактичних заходів для недопущення випадків захворювань об'єктів культивування, зведення до мінімуму негативних наслідків від погіршення епізоотичної ситуації на дільниці / підприємстві</p>
	<p>Предмети та засоби праці: обладнання та спеціальні пристрої для проведення діагностики, лікувально-профілактичних заходів на об'єктах аквакультури, лікувальні препарати і засоби для профілактики захворювань об'єктів аквакультури, довідкова література з іхтіопатології та інструктивні матеріали щодо проведення лікувально-профілактичних заходів в аквакультурі</p>				

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Е. Участь у розробленні планових показників для дільниці/ підприємства з виробництва продукції аквакультури	Е1. Здатність розробляти заходи з підвищення економічної ефективності виробництва продукції аквакультури	<p>A2.32. Планові завдання дільниці/ підприємства</p> <p>B2.32. Облік продукції аквакультури</p> <p>V3.31. Планові показники діяльності дільниці/ підприємства</p> <p>V3.32. Економіка праці</p> <p>E1.31. Оцінка виробничих запасів підприємств</p> <p>E1.32. Економіка рибогосподарської галузі</p>	<p>E1.У1. Оцінювати виробничі запаси підприємства</p> <p>E1.У2. Розробляти заходи з підвищення економічної ефективності виробництва</p>	<p>E1.К1. Отримувати необхідні дані у бухгалтерії підприємства для розроблення плану заходів з підвищення економічної ефективності виробництва продукції аквакультури</p> <p>E1.К2. Узгоджувати план заходів з підвищення економічної ефективності виробництва з економічною службою підприємства</p>	<p>E1.В1. Раціонально використовувати матеріальні ресурси підприємства під час виробництва продукції аквакультури</p> <p>E1.В2. Виконувати план заходів із підвищення економічної ефективності виробництва на дільниці/підприємстві</p>
	Е2. Здатність розробляти заходи з підвищення екологічної безпеки виробництва	<p>A1.35. Законодавство України у сфері рибного господарства, з охорони довкілля, раціонального використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки</p> <p>E2.32. Методи дослідження показників якості середовища гідробіонтів</p> <p>E2.33. Методи дослідження природної кормової бази водойм</p>	<p>E2.У1. Організувати проведення гідрохімічних та гідробіологічних досліджень на водних об'єктах дільниці/ підприємства, брати участь у відборі проб для контролю екологічного стану водного середовища</p>	<p>E2.К1. Підтримувати робочі зв'язки з державними установами, уповноваженими у сфері охорони довкілля та раціонального використання природних ресурсів України</p> <p>E2.К2. Проводити гідрохімічні дослідження</p> <p>E2.К3. Проводити аналіз гідробіологічних угруповань</p>	<p>E2.В1. Відбирати і аналізувати гідрохімічні проби для контролю екологічного стану водних об'єктів дільниці/підприємства</p> <p>E2.В2. Відбирати і аналізувати гідробіологічні проби для контролю екологічного стану водних об'єктів дільниці/підприємства</p>
	<p>Предмети та засоби праці: пристрої для відбору гідроекологічних проб (батометр, планктонна сітка Апштейна, дночерпач трубчастий або Екмана-Берджа та ін.), прилади контролю якості водного середовища (термооксиметр, рН-метр, фотоелектроколометр та ін.), тести для оцінки гідрохімічних показників, лабораторний посуд і устаткування, комп'ютерна техніка, довідкова фахова та економічна література</p>				

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
Є. Участь у проведенні дослідних та експериментальних робіт	Є1. Здатність упроваджувати заходи з наукової організації праці на виробництві	Б1.35. Комп'ютерні програми та комп'ютерні технології Є1.31. Методологічні основи наукової організації праці на виробництві	Є1.У1. Запроваджувати заходи з наукової організації праці на виробництві	Є1.К1. Проводити консультації з профільними працівниками наукових установ з організації праці на виробництві Є1.К2. Організувати та запроваджувати заходи з наукової організації праці на виробництві	Є1.В1. Забезпечувати економічну ефективність від впровадження заходів з наукової організації праці на виробництві
	Є2. Здатність впроваджувати заходи з механізації й автоматизації трудомістких процесів на дільниці	Б1.35. Комп'ютерні програми та комп'ютерні технології Є1.31. Методологічні основи наукової організації праці на виробництві Є2.31. Технічні засоби в аквакультурі Є2.32. Принципи роботи автоматизованих систем управління виробництвом	Є2.У1. Запроваджувати заходи з механізації трудомістких процесів в аквакультурі Є2.У2. Використовувати спеціалізовані програмні засоби та автоматизовані системи для контролю якості води та умов утримання гідробіонтів, працювати із системами автоматизованої годівлі гідробіонтів, застосовувати цифрові інструменти для моніторингу і ведення обліку та звітності	Є2.К1. Керувати роботою технічного персоналу дільниці/ підприємства Є2.К2. Взаємодіяти з постачальниками обладнання та програмного забезпечення, навчати персонал роботі з цифровими системами, координувати впровадження інноваційних технологічних рішень	Є2.В1. Забезпечувати економічну ефективність від впровадження заходів із механізації та автоматизації трудомістких процесів на дільниці/ підприємстві Є2.В2. Забезпечувати вибір та впровадження ефективних цифрових рішень, коректність налаштування та роботи автоматизованих систем, збереження і захист цифрових даних, забезпечити навчання персоналу

Трудові функції	Компетентності	Результати навчання			
		Знання	Уміння/навички	Комунікація	Відповідальність і автономія
	Є3. Здатність організувати та проводити наукові дослідження в аквакультурі	Є3.31. Методологічні основи організації наукових досліджень	Є3.У1. Організувати та проводити наукові дослідження в аквакультурі	Є3.К1. Проводити консультації з профільними працівниками науково-дослідних установ у сфері аквакультури	Є3.В1. Організувати та проводити на дільниці/підприємстві наукові дослідження в аквакультурі
	Є4. Здатність використовувати спеціалізовані програмні засоби для виконання професійних завдань	Б1.35. Комп'ютерні програми та комп'ютерні технології Є4.31. Методи застосування спеціалізованих програмних засобів у рибництві	Є4.У1. Впроваджувати та застосовувати спеціалізовані програмні засоби під час аналізу наукових даних	Є4.К1. Організувати заходи з використання комп'ютерної та цифрової техніки, спеціалізованих програмних засобів у сфері аквакультури	Є4.В1. Упроваджувати та застосовувати спеціалізовані програмні засоби на дільниці/підприємстві
<p>Предмети та засоби праці: комп'ютерна техніка та засоби зв'язку, програмне забезпечення, доступ до мережі Інтернет, література з наукової організації праці на виробництві, наукові довідники, технічні засоби з механізації та автоматизації технологічних процесів в аквакультурі (очеретокосарка, кормодоставщик, кормороздавач, автогодівниця, сортувальна машина, мотоневодник, рибонасос, кран, живорибний автомобіль та ін.)</p>					

VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями

Трудова функція (умовне позначення)	Загальна назва професійної(их) кваліфікації(ій) у межах професійного стандарту			
	Рибовод			
	Рибовод	Рибовод II категорії	Рибовод I категорії	Провідний рибовод
	повна	повна	повна	повна
А	+	+	+	+
Б	+	–	+	+
В	+	–	+	+
Г	+	+	+	+
Д	+	+	+	+
Е	–	+	+	+
Є	–	–	+	+

VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

1. Повне найменування розробника професійного стандарту

Український науково-дослідний інститут продуктивності агропромислового комплексу

2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт

Наказ від ____ 2025 № _____

3. Реквізити висновку суб'єкта перевірки про дотримання вимог Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів під час підготовки проєкту професійного стандарту

Висновок Національного агентства кваліфікацій до проєкту професійного стандарту «Рибовод», схвалений рішенням Національного агентства кваліфікацій № _____, протокол № _ (____) від ____ 2025

4. Реквізити висновку репрезентативних всеукраїнських об'єднань професійних спілок на галузевому рівні про погодження проєкту професійного стандарту

Висновок Професійної спілки працівників АПК від ____ 2025 про погодження проєкту професійного стандарту

VIII. Дата внесення професійного стандарту до Реєстру

IX. Рекомендована дата перегляду професійного стандарту 20__ рік